

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) เสนอข้อเสนอสำหรับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการที่ดีในจังหวัดเชียงใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกต การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนผู้รับบริการ จำนวน 225 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงบนพื้นฐานของความสมัครใจ เมื่อได้ผลการวิจัยสุดท้ายครบถ้วนแล้วจึงนำไปตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยวิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation)

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางในการบริหารจัดการเป็น 2 ส่วน คือ 1) การบริหารการพัฒนา (Administrative Development) เป็นการบริหารงานในพื้นที่ ชุมชน หมู่บ้าน โดยมุ่งตรงไปที่ประชาชนให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข สุขภาพจิตดี สุขภาพกายดี สิ่งแวดล้อมดีและสังคมดี และ 2) การบริหารจัดการองค์กร (Organizational Administration) มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านบุคลากรและระบบการทำงานในองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกและบริการประชาชนอย่างรวดเร็ว และสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยบริหารงานอย่างโปร่งใส ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ทุจริต ไม่คอร์รัปชัน เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สร้างความมีส่วนร่วม เน้นการทำงานเป็นทีมสามารถทำงานแทนกันได้ มีการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน นำระบบคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคล โดยมีความสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้บุคลากรคิดนอกกรอบ สร้างนวัตกรรมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อสนับสนุนการทำงานเพื่อประชาชน โดยการบริหารจัดการที่ดี สามารถมองได้จาก 3 ประเด็นหลักคือ ตัวบุคคล หลักการหรือวิธีการบริหาร และผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการ

การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยปัจจัย 3 ระดับคือ 1) ปัจจัยระดับบุคคล (Personal Level) ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้มีจิตสาธารณะ (Public Mind) มีจิตบริการ (Service Mind) เปิดใจกว้าง (Open Mind) และมีสมรรถนะสูง (High Competency) 2) ปัจจัยระดับองค์กร (Organizational Level) มีการมอบอำนาจ (Delegation of Authority) การสร้างพลัง (Empowerment) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 3) ปัจจัยระดับชุมชน (Community Level) เป็นประชาสังคมที่เข้มแข็ง (Strong Civil Society) และมีวัฒนธรรมชุมชนแบบธรรมาธิปไตย (Moral Community culture)

ข้อเสนอ (Proposition) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสงค์มีการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ควรมีหลัก 5 ประเด็นคือ 1) ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานอย่างน้อย 7 หลัก คือ หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หลักคุณธรรม (The Rule of Integrity) หลักความโปร่งใส (The Rule of Transparently) หลักความมีส่วนร่วม (The Rule of Participation) หลักความรับผิดชอบ (The Rule of Accountability) หลักความคุ้มค่า (The Rule of Value for Money) และหลักความสร้างสรรค์ (The Rule of positivism) 2) บุคลากรในองค์กรต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 4 ประการ คือ มีจิตสาธารณะ มีจิตบริการ เปิดใจกว้าง และมีสมรรถนะสูง 3) มีกระบวนการในการทำงานในองค์กร 4 ประการคือ การมอบอำนาจ การสร้างพลัง การทำงานเป็นทีม และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) บริบทของชุมชนที่เอื้อต่อการบริหารจัดการที่ดี 2 ประการคือ ประชาสังคมเข้มแข็ง (Strong Civil Society) และวัฒนธรรมชุมชนธรรมาธิปไตย (Moral Community Culture) และ 5) นายกององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีภาวะผู้นำที่เอื้อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี โดยมีเงื่อนไขว่า หากบุคลากรในองค์กรและประชาชนในชุมชนมีความหลากหลายและมีศักยภาพสูง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีภาวะผู้นำแบบประสาน (Integrated) แต่หากบุคลากรในองค์กรและประชาชนในชุมชนมีความคล้ายคลึงกันและมีศักยภาพที่ไม่โดดเด่น นายกององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีภาวะผู้นำแบบอำนาจการ (Directive)

The objectives of this qualitative study were to: 1) investigate the managerial administration in accordance with good governance of the sub-district administrative organizations in Chiangmai province; 2) investigate factors effecting the managerial administration of the sub-district administrative organization; and 3) propose suggestions for the managerial administration. Data collection was done through related documents, observation, group discussion, and in-depth interview. Informants in this study consisted of 225 administrators, staff, and general public using the service of the sub-district administrative organizations. Triangulation was used for the correction of obtained data.

Results of the study revealed that there were two parts of the managerial administration: 1) administrative development of communities aiming at promoting good health and environment and 2) organizational administration aiming at human resource management and transparent services of the organizations based on personnel, principle, and operational outcome.

It was found the factors effecting the managerial administration in accordance with good governance consisted of the following levels: 1) persona level-public mind, service mind, open mind, and high competency; 2) organizational level-delegation of authority, empowerment, teamwork, and learning organization; and 3) community level-strong civil society and moral community culture.

For suggestions, the sub-district organizations can perform appropriate managerial administration sustainably by using the following principles : 1) good governance—the rule of law, the rule of transparency, the rule of value for money, and the rule of positivism; 2) qualifications of the organization staff – public mind, service mind, empowerment, and learning teamwork; 4) community context on good learning teamwork-strong civil society and moral community culture; and 5) heads of the sub-district sub-administrative organizations. In the case that staff of the sub-district administrative organizations and people in the communities have different potential, heads of the sub-district administrative organizations must perform integrated leadership. In contrast, the heads can perform directive leadership if local people share similar potential and ways of life.